

PIYASA BÜLTENİ

NİSAN 2021-1

	5.Nis	12.Mar	Değişim		5.Nis	12.Mar	Değişim
USD/TL	8,1840	7,5602	7,6%	2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	18,31	15,99	12,7%
EUR/TL	9,6170	9,0399	6,0%	Türkiye 5 yıllık CDS Primi (baz puan)	457,52	325,14	132,38
GBP/TL	11,3230	10,5296	7,0%	BIST 100 Endeksi	1430,19	1557,39	-8,89%
EUR/USD	1,1752	1,1953	-1,7%	ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	1,722	1,6247	5,65%
GBP/USD	1,3829	1,3924	-0,7%	Altın (USD/Ons)	1725,99	1727,11	-0,06%
EUR/GBP	0,8498	0,8588	-1,1%	Petrol (USD/Varil)	63,62	69,22	-8,80%

TCMB Naci Ağbal Başkanlığında toplandığı PPK toplantısında, politika faizini 200 bp artırarak %19'a yükseltti. Karardan iki gün sonra Cumhurbaşkanı Erdoğan, Naci Ağbal'ı görevden aldı, yerine Şahap Kavcıoğlu'nu atadı. TL bu karar sonrası adeta ralli yaptı. Fitch, Türkiye'nin 2021 yılı büyüme tahminini %6,7'ye yükseltti. 2020 yılında Türkiye'de işsizlik %13,2 seviyesinde gerçekleşti. FED, faiz oranını beklentilere paralel olarak % 0,00-0,25 bandında tuttu. İşsizlik oranı 0,5 puanlık azalış ile %13,2 seviyesinde gerçekleşti.

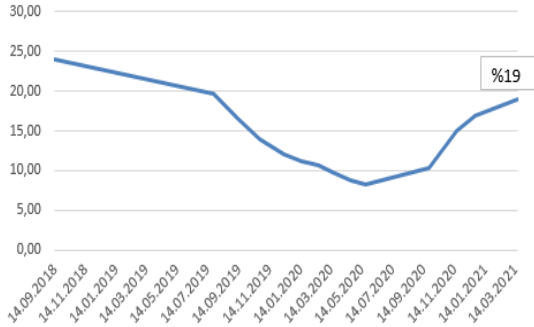
TCMB PPK Kararı, Mart 2021

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) politika faizi olan bir haftalık repo faizini beklentilerin üzerinde 200 baz puan artışla %19'a yükseltti. Bloomberg anketine katılan ekonomistlerin medyan beklentisi politika faizinin 100 baz puan artışla %18'e yükseltilmesi yönündeydi. PPK metninde karar, "önden yüklemeli ve güçlü bir ilave parasal sıkılaştırma" olarak nitelendirildi.

Para Politikası Kurulu'nun karara ilişkin açıklama metninde, "İç talep koşulları, döviz kuru başta olmak üzere birikimli maliyet etkileri, uluslararası gıda ve diğer emtia fiyatlarındaki yükseliş ve enflasyon beklentilerindeki yüksek seviyeler, fiyatlama davranışları ve enflasyon görünümünü olumsuz etkilemeye devam etmektedir. Öte yandan, bazı sektörlerde belirginleşen arz kısıtları ile gerçekleştirilen ücret ve yönetilen fiyat ayarlamaları, orta vadeli enflasyon görünümü üzerindeki önemini korumaktadır" denildi.

Açıklamada, "Gerçekleştirilen parasal sıkılaştırmanın krediler ve iç talep üzerindeki yavaşlatıcı etkilerinin daha belirgin hale geleceği beklentisi korunmakla birlikte, son dönemde kredi büyümesindeki yükseliş eğilimi ile ithal maliyetlerdeki artış, talep ve maliyet unsurlarında öngörülen kademeli iyileşmeyi geciktirmektedir." ifadelerine yer verildi.

TCMB Politika Faizi

Tarih	1 Hafta Vadeli Repo Faiz Oranı
25.09.2020	10,25
20.11.2020	15,00
25.12.2020	17,00
19.03.2021	19,00

TCMB'de Başkan Değişimi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan TCMB Başkanı Naci Ağbal'ı görevden aldı yerine Şahap Kavcıoğlu'nu atadı.Haberin ardından USD/TL'de ilk tepki, Asya piyasalarındaki fiyatlamalardan geldi, USD/TL %16,2'ye kadar yükselişle 8,3880'e kadar çıktı.. Bu kararla birlikte Cumhurbaşkanı Erdoğan, iki yılda üçüncü kez TCMB başkanını değiştirmiş oldu. Başkan sonrası Para Politikası Kurulu üyesi ve TCMB Başkanı Yardımcısı Murat Çetinkaya'da görevinden alınarak, yerine Mustafa Duman getirildi.

Ekonomi Reform Paketi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ekonomi reform paketini açıkladı. Pakette mali disiplin vurgusu dikkat çekerken, enflasyonla mücadeleye de vurgu yapıldı. Erdoğan, salgın döneminde zorlanan 850 bin küçük esnafa yönelik vergi muafiyeti getirileceğini, reel sektör şirketlerinin tahvil ihraçlarına yönelik Tahvil Garanti Fonu oluşturulacağını, ekonomideki gelişmeleri izlemek adına Cumhurbaşkanı Yardımcısı ile Hazine ve Maliye Bakanı başkanlığında iki yeni yapı oluşturulacağını söyledi. TÜİK'in "ilişkili" kuruluş haline dönüştürüleceğini anlatan Erdoğan, fiyat istikrarı için de yeni bir komite oluşturulacağını, kamu fiyat artışlarının hedef enflasyona göre yapılacağını duyurdu.

Ağbal'ın başkanlık ettiği son PPK toplantı özetleri yayımlandı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) yayınladığı, politika faizinin 200 baz puan artırıldığı, iki gün sonrasında da Naci Ağbal'ın başkanlık görevinden alındığı Para Politikası Kurulu toplantısının özetlerine göre, başta iç talep ve döviz kurunun etkisi olmak üzere enflasyon görünümü olumsuz seyretmeye devam ederken, toplantıda bazı kurul üyeleri kredi talebinin hala güçlü olduğu görüşünü paylaştı.

Özetlerde, "İç talep koşulları, döviz kuru başta olmak üzere birikimli maliyet etkileri, uluslararası gıda ve diğer emtia fiyatlarındaki yükseliş ve enflasyon beklentilerindeki yüksek seviyeler, fiyatlama davranışları ve enflasyon görünümünü olumsuz etkilemeye devam etmektedir" denildi.

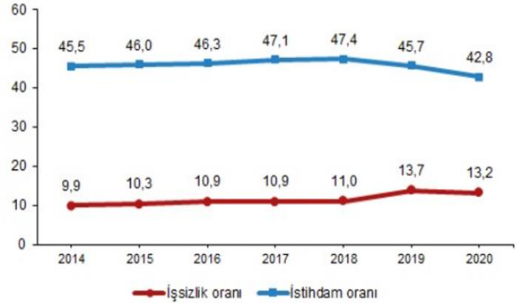
"Kredi piyasası ve iktisadi faaliyete ilişkin göstergelerin yanı sıra döviz kuru oynaklığı ve ithalat fiyatlarındaki gelişmeler doğrultusunda enflasyon üzerindeki talep ve maliyet yönlü etkiler önemini korumaktadır".

"Bazı Kurul üyeleri, enflasyon beklentilerindeki yüksek düzeylere bağlı olarak bireysel kredi talebinin halen güçlü seyrettiği değerlendirmesini yinelemiştir".

Türkiye İşgücü İstatistikleri – 2020

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2020 yılında bir önceki yıla göre 408 bin kişi azalarak 4 milyon 61 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 0,5 puanlık azalış ile %13,2 seviyesinde gerçekleşti. Tarım dışı işsizlik oranı ise 0,7 puanlık azalış ile %15,3 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı 2020 yılında bir önceki yıla göre 1 milyon 268 bin kişi azalarak 26 milyon 812 bin kişi, istihdam oranı ise 2,9 puanlık azalış ile %42,8 oldu. İşgücü 2020 yılında bir önceki yıla göre 1 milyon 676 bin kişi azalarak 30 milyon 873 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 3,7 puanlık azalış ile %49,3 olarak gerçekleşti.

İşsizlik ve istihdam oranı (%), 2014-2020

FED Toplantısı

Fed Başkanı Jerome Powell gerçekleştirdiği basın toplantısında Amerikan ekonomisinde Kovid-19 pandemisinden tamamen iyileştiğine dair somut kanıtlar görmedikleri sürece faizi artırmayacaklarını vurguladı. Fed'in faizi %0-%0,25 bandında tuttuğu toplantının ardından konuşan Powell enflasyon ve istihdam hedeflerini kastederek "Biz işaret verene kadar orada olmadığımızı varsayabilirsiniz. Hedefe yaklaştıkça bu sinyali vereceğiz. Varlık alımını azaltmayı değerlendirmek için hedeflerimizi başarmanın mümkün olduğu bir patikadayız" dedi. Fed üyelerinin bireysel tahminlerini gösteren 'dot plot' grafiğine göre 18 üyeden yedisi 2023 sonunda daha yüksek faiz bekliyor. Aralıkta beş üye 2023 sonunda daha yüksek faiz bekliyordu. Powell komitenin çoğunluğunun önümüzdeki üç yılda faizleri sıfıra yakın seviyede öngördüğüne dikkat çekti. Powell'a göre faiz artışı öncesi üyelerin "tahminlerde iyileşme değil gerçek iyileşme" görmeleri gerekecek.

Fitch, Türkiye'nin 2021 yılı büyüme tahminini %6,7'ye yükseltti.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch 17 Mart 2021'de yayımladığı "Küresel Ekonomik Görünüm" raporunda, Türkiye'nin 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin ekonomik büyüme tahminini sırasıyla %3,5'ten %6,7'ye ve %4,5'ten %4,7'ye yükseltti. Fitch, Türkiye'nin 2021 yıl sonu enflasyon beklentisini %10,5'ten %11,5'e çıkarırken, 2022 yılsonu enflasyon öngörüsünü 30 baz puan düşürerek %9,2 seviyesine indirdi. Raporda, 2021 yılsonu için politika faizi beklentisi %15 olarak yer alırken, politika faizinin önümüzdeki yılsonunda %12 düzeyine ineceği öngörüsü paylaşıldı.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası, 2020 4.Çeyrek Ekonomi Bülteni

Oda Başkanı Turgay Deniz toplantıda yaptığı konuşmada, 2020 yılı 4. çeyrekte Korona salgınının seyrinin küresel ekonomik ve finansal gelişmelerin ana belirleyicisi olmaya devam ettiğini kaydetti. Deniz'in açıklamalarından öne çıkanlar şöyle:

-DPÖ verilerine göre KKTC ekonomisinin 2020 yılında yüzde 14,3 civarında küçüleceği tahmin edilmektedir.

-Kamu mahalli gelirlerinin yerel giderlerini karşılama oranı 2018 yılında yüzde 101 seviyesine çıkmıştı. Bu oran 2019 yılında yüzde 96'ya, 2020 yılında ise yüzde 87 seviyesine kadar gerilemiş bulunmaktadır. Mali disipline ve yapısal reform çıpasından ayrılmak bizleri kendi kendine yetebilen bir sisteme sahip olma konusunda 8 yıl geriye götürmüş, ve mahalli gelirlerin yerel giderleri karşılama düzeyine ilişkin tekrardan yüzde 80'li oranları konuşmamıza sebep olmuştur.

-Pandemi koşullarında ekonomik faaliyetlerle doğrudan ilişkili olduğu bilinen kamu gelir kalemlerinde dramatik düşüşler yaşandığı gözlemlenmektedir. 2020 yılında gelirler bütçesinde 5,4 milyar olarak tahmin edilen vergi gelirlerinin 4,4 milyarı tahsil edilebilmiş, son yıllarda yüzde 110, yüzde 120 seviyelerinde yaşanan gerçekleştirmelerin 2020 yılında yüzde 90 seviyesinde kaldığı görülmüştür.

-Dahilde alınan katma değer vergisinde öngörü gerçekleşme seviyesi yüzde 90,6 olurken özel iletişim vergisinde bu oran yüzde 84,2 seviyesinde kalmıştır. Motorlu taşıtlar vergisinde yüzde 37,2 düzeyinde kayıp yaşanmıştır.

-Ülkemizde işsizlik oranı 2020 yılında pandeminin de etkisiyle 9 yıl sonra ilk defa yüzde 10,1 ile çift hanelere çıkmıştır. KKTC'de genç işsizlik oranı 2020 yılında yaklaşık yüzde 10 artarak yüzde 29,3'e yükselmiştir. Bu durum pandeminin en çok gençleri olumsuz etkilediğini ve işsizlik oranında yaşanan artışın ağırlıklı olarak genç işsizlerdeki artıştan kaynaklandığını göstermektedir.

KKTC Merkez Bankası Faiz Oranları Değişikliği

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yönetim Kurulu, 01 Nisan 2021 tarihinde, Merkez Bankası nezdindeki Türk Lirası mevduat hesapları, yasal karşılık hesapları ile Türk Lirası reeskont, iskonto ve avans işlemlerine uygulanan yıllık faiz oranlarını yeniden belirlemiştir. Buna göre:

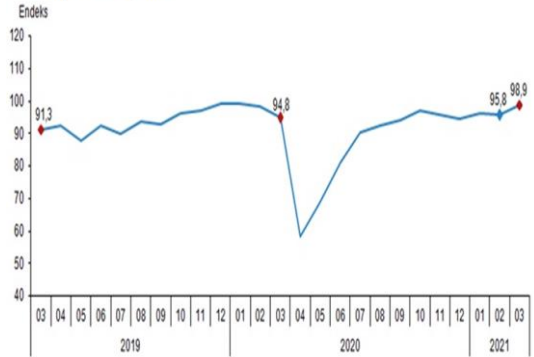
1) Vadelerinden bağımsız olmak kaydıyla Merkez Bankası nezdindeki faize tabi Türk Lirası mevduat hesaplarına uygulanan faiz oranı yıllık yüzde 13,75'ten yüzde 15,25'e, Türk Lirası yasal karşılıklara uygulanan faiz oranı yıllık yüzde 8,00'den yüzde 9,00'a yükseltilmiş, yabancı para faiz oranlarında ise herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir.

2) Türk Lirası olarak tanzim edilen ticari senetler karşılığında Merkez Bankası tarafından yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı yıllık yüzde 20,00'den yüzde 21,50'ye, Türk Lirası olarak tanzim edilen sanayi, ihracat, turizm, eğitim ve tarım sektörleri senetleri karşılığında yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranları yıllık yüzde 17,25'ten yüzde 18,75'e, küçük esnaf senetlerinin iskonto faiz oranı yıllık yüzde 16,25'ten yüzde 17,75'e ve döviz mukabili avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı yüzde 16,50'den yüzde 18,00'e yükseltilmiştir. Söz konusu yeni oranlar, **02 Nisan 2021 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.**

Ekonomik güven endeksi 98,9 oldu.

Ekonomik güven endeksi Şubat ayında 95,8 iken, Mart ayında %3,3 oranında artarak 98,9 değerine yükseldi. Ekonomik güven endeksindeki artış, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet ve perakende ticaret sektörü güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.

Ekonomik güven endeksi, Mart 2021

Stopaj İndirimi Uzatıldı.

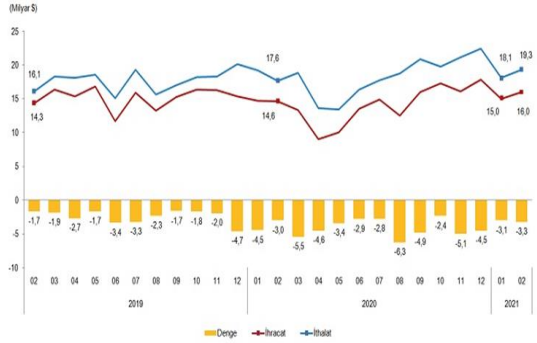
Türkiye’de artan dolarizasyona karşı Eylül 2020’de uygulamaya konulan ve daha sonra 31 Mart’a kadar uzatılan lira mevduatlarına stopaj indirimi bu kez 31 Mayıs’a kadar uzatıldı. Eylül ayında alınan kararla vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda stopaj %15’ten %5’e, 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda %12’den % 3’e, 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %10’dan %0’a düşürülmüştü. TCMB’nin yeni başkanı Şahap Kavcıoğlu, bankanın Olağan Genel Kurulu’nda yaptığı konuşmada “Enflasyonla mücadele kararlılığımızla TL’nin gücünü ve itibarını sağlayacağız” ifadelerini kullanmıştı.

Dış Ticaret İstatistikleri

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2021 yılı Şubat ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %9,6 artarak 16 milyar 9 milyon dolar, ithalat %9,4 artarak 19 milyar 308 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Genel ticaret sistemine göre ihracat 2021 yılı Ocak-Şubat döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,9 artarak 31 milyar 38 milyon dolar, ithalat %1,4 artarak 37 milyar 388 milyon dolar olarak gerçekleşti.

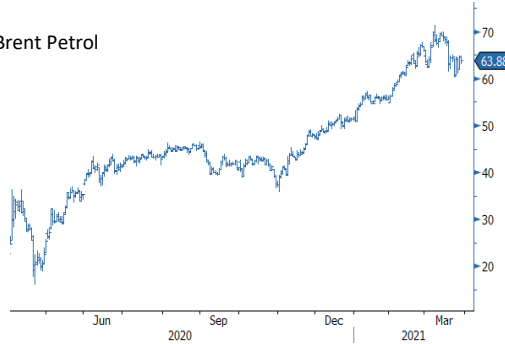
İhracat, ithalat ve dış ticaret dengesi, Şubat 2021

Petrol Gelişmeleri

Süveyş Kanalı'nda sıkışan ve karaya oturan Ever Given gemisi, kurtarmanın haftalar alabileceği endişeleriyle petrol fiyatlarında yükselmeye neden olmuştu. Gemi, neredeyse bir hafta sonra yeniden yüzer konuma getirildi. Ever Given gemisinin kanalda sıkışması sonucu dünyanın en yoğun ticari trafiğine sahip deniz yollarından olan Süveyş Kanalı'nda 450'den fazla gemi beklemek zorunda kalmıştı. Küresel ticaretin %12'si için vazgeçilmez bir yol olan Süveyş Kanalı'ndaki sıkışma pandemi sebebiyle hali hazırda sıkıntıda olan küresel arz zincirlerinde de çeşitli zorluklar yaratmıştı.

Brent Petrol

Kaynaklar: TÜİK, Bloomberg, TCMB, KTTÖ.

YASAL UYARI: Burada yer alan bilgiler, Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklar kullanılarak, bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Paylaşılan veri, finansal bilgi, görüş ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan ya da zararlardan Near East Bank Ltd. sorumlu değildir.